

Štatút
Národnej komisie pre výskumnú integritu a etiku

Čl. 1
Úvodné ustanovenia

- (1) Národná komisia pre výskumnú integritu a etiku (ďalej len „komisia“) je zriadená podpredsedom vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku (ďalej len „podpredsa vlády“) v zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 510 z 28. augusta 2024 a § 9a písm. f) zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a v súlade so štatútom podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku a štatútom Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku schválených uznesením vlády Slovenskej republiky č. 36 z 29. januára 2025.
- (2) Komisia je nezávislý odborný orgán na kontrolu dodržiavania Kódexu výskumnej integrity a etiky (ďalej len „etický kódex“).
- (3) Štatút Národnej komisie pre výskumnú integritu a etiku (ďalej len „štatút“) upravuje úlohy, zloženie a činnosť komisie.

Čl. 2
Pôsobnosť komisie

- (1) Hlavnou úlohou komisie je kontrolovať dodržiavanie etického kódexu.
- (2) Komisia za účelom plnenia svojich úloh podľa tohto štatútu úzko spolupracuje najmä s vysokými školami, fyzickými osobami a právnickými osobami, ktoré pôsobia vo vede, výskume, vývoji alebo vykonávajú akademickú činnosť, inými osobami uskutočňujúcimi výskum a vývoj, ústrednými orgánmi štátnej správy, poskytovateľmi podpory na výskum a vývoj a s ich inštitucionálnymi etickými komisiami; za inštitucionálnu etickú komisiu sa považuje aj iný obdobný orgán zriadený na účely plnenia úloh etickej komisie.
- (3) Komisia najmä
 - a) monitoruje a kontroluje implementáciu a dodržiavanie etického kódexu,
 - b) prijíma stanoviská k podnetom vo veciach možného porušenia etického kódexu podaných fyzickými osobami alebo právnickými osobami pôsobiacimi vo vede, výskume, vývoji alebo vykonávajúcimi akademickú činnosť, ktoré môžu byť dotknuté rozhodnutím inštitucionálnej etickej komisie alebo poskytovateľom podpory na výskum a vývoj,
 - c) môže z vlastného podnetu prijať stanovisko o súlade postupu alebo rozhodnutia inštitucionálnej etickej komisie s etickým kódexom,

- d) môže sa vyjadriť k aplikačným otázkam vo vzťahu k etickému kódexu,
- e) môže navrhovať zmeny etického kódexu,
- f) môže sa podieľať na príprave odporúčaní a metodických usmernení pre efektívnu a jednotnú implementáciu etického kódexu za účelom plnenia úloh podľa § 9a písm. f) zákona,
- g) navrhuje priority a aktivity Slovenskej republiky v oblasti výskumnej integrity a etiky na medzinárodnej úrovni,
- h) zostavuje správu o činnosti komisie za príslušný kalendárny rok,
- i) môže navrhovať zmeny štatútu,
- j) prijíma rokovací poriadok komisie,
- k) môže zriaďovať odborné pracovné skupiny.

Čl. 3

Zloženie komisie

- (1) Komisia má najmenej 7 členov¹, ktorých vymenúva a odvoláva podpredseda vlády na návrh Rady vlády Slovenskej republiky pre vedu, techniku a inovácie z radov významných odborníkov najmä z oblasti výskumu, vývoja, etiky a integrity vo výskume, vzdelávania, ďalšej tvorivej činnosti, právnej vedy alebo právnej praxe.
- (2) Nominácie kandidátov na členov komisie sa predkladajú na základe výzvy zverejnenej Úradom podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku (ďalej len „úrad podpredsedu vlády“).
- (3) Nominácie kandidátov na členov komisie môže predkladať sektor verejných výskumných inštitúcií, sektor vysokých škôl, podnikateľský sektor, neziskový sektor, štátny sektor a širšia odborná verejnosť, ako aj členovia Rady vlády Slovenskej republiky pre vedu, techniku a inovácie.
- (4) Za člena komisie možno vymenovať fyzickú osobu, ktorá
 - a) predložila písomný súhlas so svojim vymenovaním za člena komisie,
 - b) poskytla súhlas so zverejnením mena, priezviska, pracoviska a informácie o členstve v komisii,
 - c) je bezúhonná; za bezúhonného sa nepovažuje ten, kto bol odsúdený za úmyselný trestný čin.
- (5) Členstvo v komisii zaniká
 - a) uplynutím funkčného obdobia,
 - b) odvolaním člena podpredsedom vlády, a to dňom určeným v tomto odvolaní,
 - c) písomným vzdaním sa členstva doručeným podpredsedovi vlády; funkcia zaniká dňom doručenia písomného oznámenia o vzdaní sa funkcie podpredsedovi vlády,
 - d) smrťou alebo dňom právoplatnosti rozhodnutia o vyhlásení za mŕtveho,
 - e) ukončením činnosti komisie.

¹ V dokumente je používaný zástupný mužský rod. Mužský rod v tomto kontexte označuje všetky osoby.

- (6) Podpredseda vlády odvolá člena komisie, ak člen komisie
- a) poruší etický kódex,
 - b) bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin,
 - c) ak aspoň po dobu šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov neplní svoju povinnosť vyplývajúcu z článku 5 ods. 2 písm. a).
- (7) Funkčné obdobie člena komisie je štvorročné. Funkcia člena komisie je nezastupiteľná.

Čl. 4

Predseda a podpredseda komisie

- (1) Predsedu a podpredsedu komisie z radov členov komisie vymenúva a odvoláva podpredseda vlády na základe návrhu nadpolovičnej väčšiny všetkých členov komisie.
- (2) Predseda komisie riadi činnosť komisie a plní najmä tieto úlohy
- a) zvoláva a vedie zasadnutia komisie,
 - b) pripravuje program a materiály na zasadnutie komisie v spolupráci so sekretariátom komisie,
 - c) rozhoduje o zaradení materiálov na zasadnutie komisie,
 - d) schvaľuje a podpisuje písomnú zápisnicu zo zasadnutia komisie,
 - e) predkladá podpredsedovi vlády správu o činnosti komisie za predchádzajúci kalendárny rok do 31. marca príslušného roka,
 - f) môže prizvať odborníkov na zasadnutie komisie,
 - g) na návrh komisie vymenúva a odvoláva členov odborných pracovných skupín komisie,
 - h) na návrh komisie poverí a odníme poverenie vedúcemu odbornej pracovnej skupiny,
 - i) zastupuje komisiu navonok,
 - j) zabezpečuje ďalšie činnosti v rozsahu tohto štatútu,
 - k) plní ďalšie úlohy, ktorými ho poverí komisia.
- (3) Predsedu komisie v čase jeho neprítomnosti zastupuje podpredseda komisie alebo iný člen komisie na základe poverenia predsedu komisie.

Čl. 5

Povinnosti členov komisie

- (1) Člen komisie je povinný pri výkone svojej funkcie konať nestranne a nezávisle, podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia a v súlade s etickými princípmi a kódexom. Člen komisie je povinný zdržať sa konania, ktorým by došlo k uprednostneniu osobného záujmu pred verejným záujmom.
- (2) Člen komisie
- a) je povinný sa zúčastňovať na zasadnutiach komisie a na zasadnutiach odborných pracovných skupín komisie, do ktorých bol vymenovaný, aktívne sa podieľať na práci komisie a plniť úlohy vyplývajúce z uznesení prijatých komisiou,

- b) je oprávnený podať komisii návrhy na zmenu alebo doplnenie programu zasadnutia, ako aj ďalšie návrhy a materiály na prerokovanie komisiou,
 - c) sa vyjadruje k návrhu uznesenia komisie, k predloženým podkladom a materiálom, ktoré sú predmetom rokovania na zasadnutí komisie,
 - d) na základe poverenia predsedu komisie vypracováva stanoviská k podnetom alebo iné podklady,
 - e) môže byť poverený vedením odbornej pracovnej skupiny podľa článku 6 ods. 3,
 - f) je povinný dodržiavať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej funkcie; povinnosť mlčanlivosti sa nevzťahuje na prípady, ak tieto skutočnosti oznamujú s písomným súhlasom toho, koho sa týkajú,
 - g) plní ďalšie úlohy v rozsahu tohto štatútu.
- (3) Ak sa člen komisie dozvie o skutočnostiach nasvedčujúcich konflikt záujmov, bez zbytočného odkladu oznámi túto skutočnosť predsedovi komisie; ak ide o člena komisie, ktorý je vo funkcii predsedu komisie, ten je povinný uvedené skutočnosti oznámiť podpredsedovi vlády. Podpredseda vlády a predseda komisie sú povinní im oznámené skutočnosti preskúmať, vyhodnotiť a prijať vhodné a potrebné opatrenia na zamedzenie existencie alebo vzniku konfliktu záujmov.
- (4) Člen komisie je vylúčený z posudzovania a prijímania stanovísk komisie pri podnetoch alebo otázkach, pri ktorých môže byť v konflikte záujmov.

Čl. 6

Odborná pracovná skupina

- (1) V rozsahu svojej pôsobnosti za účelom plnenia konkrétnych odborných úloh je komisia oprávnená zriaďovať odbornú pracovnú skupinu.
- (2) Členov odbornej pracovnej skupiny vymenúva a odvoláva predseda komisie na návrh komisie. Za člena odbornej pracovnej skupiny môže komisia navrhnúť aj odborníkov z rôznych oblastí a vedeckých špecializácií, ktorí nie sú členmi komisie. Člen odbornej pracovnej skupiny sa môže kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodov vzdať funkcie.
- (3) Odborná pracovná skupina zodpovedá za výkon činnosti komisii, ktorej predkladá výsledky a závery svojej práce. Vedúceho odbornej pracovnej skupiny poverí z radov jej členov a odníme poverenie predseda komisie na návrh komisie.
- (4) Činnosť odbornej pracovnej skupiny končí splnením úloh, za účelom ktorých bola zriadená, alebo jej zrušením komisiou, ak zanikli dôvody na jej zriadenie.

Čl. 7

Sekretariát komisie

- (1) Sekretariát komisie odborne a organizačno-technicky zabezpečuje činnosť komisie a odborných pracovných skupín vrátane ďalších procesov spojených s ich činnosťou.

- (2) Sekretariát komisie zabezpečuje
 - a) vyhotovenie záznamu zo zasadnutia komisie,
 - b) vyhotovenie písomnej zápisnice zo zasadnutia komisie,
 - c) uchovávanie dokumentov súvisiacich s činnosťou komisie,
 - d) zverejňovanie informácií a materiálov o činnosti komisie prostredníctvom webového sídla úradu podpredsedu vlády,
 - e) správu, distribúciu a archiváciu materiálov predkladaných a schvaľovaných na zasadnutiach komisie,
 - f) ďalšie úlohy spojené s organizačným a technickým zabezpečením činnosti komisie.
- (3) Úlohy sekretariátu komisie plní organizačný útvar úradu podpredsedu vlády, ktorým je výskumná a inovačná autorita.

Čl. 8

Zasadnutie komisie

- (1) Zasadnutia komisie môžu byť riadne a mimoriadne. Riadne zasadnutia komisie sa konajú aspoň štyrikrát ročne podľa plánu zasadnutí, ktorý schvaľuje komisia. Komisia môže zasadať aj mimoriadne, ak o to požiadajú aspoň traja členovia komisie.
- (2) Zasadnutia komisie sú neverejné.
- (3) Komisia je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov.
- (4) K jednotlivým bodom programu zasadnutia komisia prijíma uznesenie.
- (5) Na prijatie uznesenia k bodu programu je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných členov komisie. V prípade rovnosti hlasov je rozhodujúci hlas predsedu komisie.
- (6) Pozvánka, program a materiály na zasadnutie komisie, ktoré majú byť predmetom rokovania, sú zaslané členom komisie elektronicky aspoň päť pracovných dní pred termínom zasadnutia komisie. To neplatí v prípade mimoriadnej situácie alebo ak to nie je možné zabezpečiť z objektívnych dôvodov.
- (7) Zasadnutia komisie sa konajú prednostne prezenčne. Zasadnutia sa môžu konať aj online formou (prostredníctvom videokonferencie alebo iných prostriedkov informačnej a komunikačnej technológie) alebo kombinovanou formou.
- (8) V mimoriadnych prípadoch komisia môže prijímať uznesenia aj použitím procedúry per rollam.
- (9) Na zasadnutí komisie sa bez hlasovacieho práva zúčastňujú aj zamestnanci úradu podpredsedu vlády plniaci úlohy sekretariátu komisie.

- (10) V prípade potreby môže komisia povoliť účasť na zasadnutiach komisie aj osobám, ktoré nie sú členmi komisie. V odôvodnených prípadoch môže predseda komisie prizvať na zasadnutie komisie odborníkov z rôznych oblastí a vedeckých špecializácií, ktorí sa môžu vyjadriť k prerokovávaným otázkam bez hlasovacieho práva.
- (11) Zo zasadnutia komisie sa do siedmich pracovných dní vyhotoví písomná zápisnica, ktorá sa doručí všetkým členom komisie.
- (12) Ďalšie podrobnosti o rokovaní komisie upravuje rokovací poriadok komisie.

Čl. 9

Prerokovávanie podnetov

- (1) Komisia sa zaoberá písomnými podnetmi v rozsahu tohto štatútu, ktoré sú jej doručené. O prerokovaní anonymných podnetov rozhoduje predseda komisie.
- (2) Komisia sa spravidla nezaoberá podnetmi o možných porušeníach kódexu zo strany študentov bakalárskeho alebo magisterského štúdia.
- (3) Za účelom plnenia úloh podľa článku 2 štatútu si komisia môže vyžiadať potrebné podklady, materiály, vysvetlenia a ďalšie informácie.
- (4) K prerokovaným podnetom komisia prijme stanovisko, ktoré má odporúčací charakter. Stanovisko komisie k podnetu sa doručí podávateľovi podnetu a dotknutým stranám.

Čl. 10

Záverečné ustanovenia

- (1) Tento štatút nadobúda účinnosť dňom jeho schválenia podpredsedom vlády.
- (2) Štatút možno meniť a dopĺňať písomnými dodatkami.
- (3) Štatút sa zverejní na webovom sídle úradu podpredsedu vlády.

Dňa 27. mája 2025

Peter Kmec v. r.

podpredseda vlády Slovenskej republiky
pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku